

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. św. Jana de La Salle w Częstochowie

WSTĘP

ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

1. Zadania programu wychowawczo – profilaktycznego na rok szkolny 2022/23 uwzględniają następujące kierunki polityki oświatowej państwa :
  - Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny m. in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
  - Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
  - Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
  - Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
  - Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkole. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Podstawa programowa

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów

Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.

3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania

10. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,

11. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/23

12. Statut Szkoły Podstawowej św. Jana de La Salle w Częstochowie.

Działalność wychowawcza w Szkole Podstawowej im. św. Jana de La Salle w Częstochowie polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze :

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej – ukierunkowanej na zdobywanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, chęci do życia i witalności;

- społecznej- ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność edukacyjna szkoły na wszystkich etapach edukacyjnych jest określona przez:

- szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;
- program profilaktyczno -wychowawczy szkoły, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym oraz profilaktycznym

Działalność profilaktyczna szkoły obejmuje :

- profilaktykę uniwersalną - wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych
- profilaktykę selektywną – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- profilaktykę wskazującą – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo – profilaktyczny szkoły tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, każdego nauczyciela i ucznia. Program ten ma na celu wspomagać pracę nauczycieli i wspierać działania wychowawcze rodziców.

Celem programu jest zagwarantowanie dzieciom realizacji ich praw a przede wszystkim prawa do wychowania w warunkach gwarantujących ukształtowanie prawidłowej postawy dobrego obywatela, członka rodziny, ucznia, kolegi jak również świadome wprowadzanie dziecka w system pożądaných zachowań, zapewnienie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka, poprawa jakości pracy

wychowawczej, uwzględnienie potrzeb społeczności szkolnej: dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników. Program zawiera cele, które ukierunkowują działalność nauczyciela oraz wspomagają kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania dzieci w grupie o oparciu o wzmocnienia pozytywne.

Profilaktyka i wychowanie w obszarze działań szkoły są zintegrowane i stanowią całość. Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy wyznacza wspólne i zgodne kierunki działań nauczycieli, rodziców i uczniów i koordynuje proces wychowania w celu osiągnięcia pożądanego wizerunku absolwenta naszej szkoły. Został więc skonstruowany po to, by zapobiegać nieakceptowanym zachowaniom, korygować je i wspierać akceptowane społecznie postawy. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska i sporządzony w oparciu o aktualne przepisy prawa oświatowego oraz Statut Szkoły. Jego realizację powierza się wszystkim nauczycielom i pracownikom.

Założenia:

- Wdrożenie treści profilaktyczno-wychowawczych do programu nauczania wszystkich przedmiotów ze szczególnym uwzględnieniem godzin do dyspozycji wychowawcy.
- Wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów, promowanie działań służących poszanowaniu norm społecznych, wartości.
- Stworzenie klimatu sprzyjającego uczeniu się i podejmowaniu pracy nad doskonaleniem swojej osobowości.
- Aktywizowanie uczniów oraz kształtowanie właściwych postaw na rzecz promocji zdrowia i zapobieganiu współczesnym zagrożeniom.
- Pierwszym etapem opracowania programu profilaktyczno - wychowawczego było sformułowanie Misji i Wizji szkoły. W zapisach tych uwzględniono zarówno uniwersalne wartości i dążenia demokratycznego społeczeństwa, jak i specyficzne potrzeby środowiska lokalnego, a w szczególności potrzeby szkoły. Dla każdego z celów zaplanowano zadania prowadzące do ich osiągnięcia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników

szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadanek, zajęć warsztatowych, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Zadania:

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości;
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontariatu;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole;

Model absolwenta

Absolwent jest:

- **aktywny:** posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- **odpowiedzialny:** umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,
- **otwarty:** potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;
- **tolerancyjny:** jest wrażliwy na potrzeby i poglądy drugiego człowieka;
- **świadomy swoich praw i praw innych ludzi:** zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

Cel główny programu

Kształtujemy u uczniów postawy poszanowania podstawowych wartości jak prawda, dobro, miłość, rodzina, szacunek, odpowiedzialność. Uczymy szacunku dla drugiego człowieka i kultury osobistej.

Cele szczegółowe programu:

1. Dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia we wszystkich sferach jego osobo-

wości wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).

2. Przygotowanie do życia i aktywnego udziału w grupie i w społeczeństwie.

3. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły, m.in. przez:

a) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, rodziców i uczniów,

b) zwiększanie świadomości uczniów na temat powstawania i funkcjonowania przejawów i skutków dyskryminacji oraz narzędzi ich zwalczania,

c) integrowanie środowiska szkoły, w tym uczniów przewlekle chorych i odmiennych kulturowo,

d) rozwijanie kompetencji społecznych uczniów,

e) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

f) rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów,

g) rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,

h) współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu profilaktyki i bezpieczeństwa: policją, prokuraturą, sądem, poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

4. Zapobieganie problemom i sytuacjom problemowym młodzieży, m.in. przez:

a) działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,

b) profilaktykę agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy,

c) profilaktykę uzależnień od gier komputerowych, internetu,

d) kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności tzw. nowych mediach,

e) rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów,

f) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych wśród uczniów (samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji).

5. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, m.in. poprzez:

a) zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych,

- b) ukierunkowanie uczniów na stworzenie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi,
- c) tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów

6. Kryteria efektywności

- Uczniowie potrafią dokonywać właściwych wyborów i radzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych, a także odpowiednio reagują na zagrożenia.
- Uczniowie biorą świadomy udział w różnych formach spędzania czasu wolnego.
- Uczniowie rozwijają swoje pasje i zainteresowania, próbują współpracować w zespole, są wrażliwi na potrzeby innych.
- Uczniowie i rodzice potrafią skutecznie szukać pomocy w trudnych sytuacjach.
- Uczniowie dbają o swoje zdrowie i podejmują środki zaradcze w sytuacjach zagrożenia oraz dbają o higienę osobistą i czystą odzież.
- Uczniowie mają świadomość wpływu zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej na ogólną kondycję swojego ciała i samopoczucia.

Działania profilaktyczne skierowane do wszystkich uczniów

(realizowane przez cały rok szkolny 2022/2023)

Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Kształtowanie umiejętności uczniów pozwalających na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku cyfrowym	1. Lekcje dotyczące bezpiecznego korzystania z sieci, mediów społecznościowych, używania mediów elektronicznych, zagrożenia cyberprzemocą i bullingiem, 2. Umiejętne korzystanie z internetu, komputera 3. Netykieta – bezpieczny internet	wychowawcy klas 1 – 8 nauczyciel informatyki
2. Przeciwdziałanie mowie nienawiści w sieci internetowej	1. Dzień bezpiecznego internetu. 2. Gazetka informująca o prawach i obowiązkach dziecka.	Wszyscy nauczyciele

poprzez edukację o prawach człowieka	3. 20 listopada – Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka - kl. 1 – 8	
3. Propagowanie postawy otwartości na drugiego człowieka, działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej	1. Działania charytatywne – na bieżąco 2. Spotkania z ciekawymi gośćmi – przedstawiciele różnych grup zawodowych i instytucji 3. Organizacja Dnia Otwartego 4. Organizacja Pikniku 5. Organizacja 25-lecia Szkoły 7. Udział w ogólnoswiatowej akcji „Zapał się dla Autyzmu”, 21 marca Światowy Dzień Zespołu Downa – kolorowe skarpetki,	Wszyscy nauczyciele
4. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w szkole i poza nią przez działania systemowe (przy współpracy z m. in. Komendą Policji)	1. Prelekcje „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie”. 2. Spotkania z przedstawicielem Policji – tematyka bezpieczeństwa i odpowiedzialności karnej. 3. Organizacja prelekcji i pokazu pierwszej pomocy prowadzonego przez ratownika medycznego. 4. Zapoznanie i egzekwowanie zasad i procedur obowiązujących w szkole.	Wychowawcy klas/ specjaliści
Promowanie zdrowego stylu życia, higieny osobistej i aktywnego wypoczynku wśród młodzieży	1. Promowanie zdrowego stylu życia w ramach programu 2. Zapewnienie ciepłego i zgodnego z normami żywieniowymi posiłku oraz uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety. 3. Spotkania z pielęgniarką szkolną dotyczące chorób i higieny osobistej kl. 1-8 4. Akcja menstruacja w twojej szkole	pielęgniarka nauczyciele obsługa kuchni
Podjmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień (alkohol, nikotyna,	1. Lekcje z wychowawcą o tematyce uzależnień – klasy 6-8	Psycholog, pedagog, wychowawcy

narkotyki, dopalacze, internet)		
------------------------------------	--	--

Zadania wychowawcze szkoły

- Edukacja czytelnicza, promowanie czytelnictwa poprzez pracę pedagogiczną biblioteki.
- Realizowanie zajęć dla uczniów w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stosowanie się do indywidualnych potrzeb uczniów i zaleceń PPP.
- Realizacja stosownych zajęć dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach.
- Kierowanie uczniów do PPP w celu zdiagnozowania przyczyn występujących trudności.
- Organizowanie konsultacji i dni otwartych dla rodziców.
- Wprowadzanie w trakcie lekcji pracę w grupach prowadzenie zajęć metodą projektu.
- Prowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym - kształtowanie postawy szacunku, empatii i tolerancji.
- Wpajanie nawyków kulturalne zachowania.
- Kształtowanie kultury języka
- Promowanie postawy szacunku do siebie, innych i otoczenia
- Uczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy, wprowadzanie metod mediacji i negocjacji.
- Podejmowanie działań grupowych i zespołowych na rzecz klasy, szkoły.
- Rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, przedsiębiorczość, współpraca.
- Wdrażanie uczniów do samooceny i oceny koleżeńskiej.
- Prezentowanie osiągnięć uczniów na forum szkoły i w środowisku lokalnym - wystawy, konkursy, prezentacje, przeglądy, występy w szkole i poza nią.
- Organizowanie samopomocy uczniowskiej (np. pomoc w odrabianiu lekcji)
- Organizowanie zajęć edukacyjnych na temat praw i obowiązków dziecka / ucznia –

zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka, Statutem Szkoły, Fragmentami Konstytucji RP.

- Organizowanie wyborów do samorządu uczniowskiego i samorządów klasowych.
- Praca w samorządach klasowych - zachęcanie do działalności na rzecz klasy i szkoły.
- Włączanie uczniów w realizację zadań i przedsięwzięć samorządu uczniowskiego.
- Egzekwowanie przestrzegania zasad obowiązujących w szkole - wzmocnienie pozytywnych postaw
- Zapoznanie z obowiązującymi na terenie placówki zasadami zachowania, regulaminami i procedurami oraz konsekwencjami ich łamania.
- Lekcje z wychowawcą poświęcone problematyce istotnych problemów społecznych: zdrowotnych, prawnych, finansowych
- Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, reagowanie w sytuacjach trudnych.
- Tworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych.
- Organizowanie wycieczek, imprez, zajęć integracyjnych, także z udziałem gości.
- Organizacja dyskotek szkolnych.
- Gry i zabawy na świeżym powietrzu.
- Organizowanie imprez ogólnoszkolnych i udział w zawodach sportowych.
- Organizacja apeli okolicznościowych z okazji rocznic i świąt państwowych.
- Korzystanie z ofert lokalnych instytucji kultury.
- Udział uczniów w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych w Polsce i poza granicami kraju.
- Lekcje z wychowawcą poświęcone problematyce istotnych problemów klimatycznych i ochrony środowiska
- Poruszane tematyki dotyczące dbałości o środowisko naturalne, ochrony przyrody, ekologii.

Realizacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Realizacja programu

wychowawczo-profilaktycznego odbywa się w trakcie:

- zajęć prowadzonych przez nauczycieli – wychowawców,
- zajęć prowadzonych przez nauczycieli zajęć edukacyjnych, biblioteki, świetlicy oraz specjalistów,
- godzin do dyspozycji wychowawcy,
- zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez szkołę,
- zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania wychowawcze i profilaktyczne w klasie realizują wszyscy nauczyciele uczący w danej klasie, uwzględniając specyfikę swoich zajęć edukacyjnych, różnorodność form aktywności uczniów, ich potrzeby i oczekiwania. Treści Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są znane i będą realizowane przez wszystkich nauczycieli – wychowawców, nauczycieli zajęć edukacyjnych i specjalistów szkoły.

Opracowanie: mgr E.Bielobradek, mgr A.Rosikoń, mgr J.Chwastowska